

چکیده

این پژوهش باهدف شناسائی وضعیت مجموعه مدارک ۲۳ کتابخانه مرکزی دانشگاههای علوم پزشکی کشور، به بررسی روش یا روشهای به کارگرفته شده در جهت ذخیره و بازیابی مدارک می پردازد. پژوهش، پیمایشی - توصیفی و ابزار گردآوری داده ها، پرسشنامه است. مدارک مورد نظر این پژوهش عبارتند از: پایان نامه، شرح و خلاصه سخنرانیها و مقاله های گرهامایی ها، مقاله، گزارش پژوهشی و جزوه. عوامل زیربنایی مثل مجموعه مدارک، نیروی انسانی، کاربرد کامپیوتر و همکاری با سایر کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی داخل کشور درمورد کتابخانه ها بررسی شد و نتایج زیر حاصل گردید:

- بیش از $\frac{3}{5}$ سرپرستان کتابخانه های مورد مطالعه تحصیلات کتابداری و اطلاع رسانی ندارند و ۵۴/۵۵٪ آنها بین ۱ تا ۵ سال سابقه کار دارند، ۲۹/۸۴٪ از کارکنان دارای تحصیلات کتابداری و اطلاع رسانی و ۷۰/۱۶٪ در سایر رشته ها تحصیل کرده اند.

- کل ۲۳ کتابخانه دارای مجموعه مدرک هستند که فراوانترین نوع، پایان نامه با ۹۳/۵٪ است که بیشترین تعداد متعلق به کتابخانه دانشکده پزشکی دانشگاه تهران با ۲۷۰۰۰ عنوان است. اصل چاپی رایجترین شکل مدارک وقفسه رایجترین ابزار جایگیری مدارک است.

- فهرست نویسی دستی متداولترین روش تحلیل و بازیابی اطلاعات مدارک است که بالاترین درصد استفاده درمورد پایان نامه های ۵۶/۵۲٪ کتابخانه ها است و از سرعنوانهای موضوعی پزشکی انگلیسی در ۴۳/۴۸٪ و فارسی در ۳۰/۴۴٪ کتابخانه ها جهت تحلیل موضوعی پایان نامه ها استفاده می شود، نظم مدارک برحسب شماره مدرک رایجتر از به کارگیری طرحهای رده بندی است.

ج

۱۳/۰۴٪ کتابخانه‌ها از کامپیوتر استفاده نمی‌کنند ولی رایجترین کاربرد آن در ۸۶/۹۵٪ کتابخانه‌ها، جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی است و تنها ۳۹/۱۳٪ کامپیوتر را برای امور سازماندهی پایان‌نامه‌های خود به کار می‌برند.

- بیش از $\frac{۳}{۵}$ کتابخانه‌ها، هیچگونه ارتباط و همکاری با سایر کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی داخل کشور در زمینه ذخیره و بازیابی ندارند.